

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

REDIGERET AF

JOHANNE MEYER.

Nr. 38.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 23. September 1894.

VII. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes indgivet til det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Darwinismen.

Af K. og H.

Hvor ofte faar man ikke „den stærkes Ret i Kampen for Tilværelsen“ serveret som Hovedudbyttet af Darwins Lære. Og Konsekvenserne deraf har man heller ikke frygtet for at drage: man ser med Mistillid paa Afholdsbevægelsen, fordi den forhindrer Drikkeriet i at udrydde en hel Mængde svage Individuer, ser med samme tvivlende Blik paa den nyere Tids fremskredne Sundhedspleje o. s. v. Paa dette Grundlag vilde der aabenbart ikke være nogen gunstig Jordbund for Kvindesagen; Kvinden kan nu en Gang ikke beraabe sig paa den stærkes Ret. Men Darwin har i Virkeligheden ingen Skyld i, at saadanne Anskuelse fremkommer. Hvad han vilde paavise, var Sammenhængen inden for den organiske Verden; Kampen for Tilværelsen var kun ét af de Momenter, som skulde have bestemt Udviklingens Retning. For Darwins Tilhængere er der ingen Grund til at fremhæve dette Moment stærkere, end han selv gjorde; tvertimod har man efterhaanden indset, at det forklarer meget lidt; det kan ikke en Gang forklare Fremkomsten af de mest øjefaldende Kampvaaben. Oksens Horn er jo aabenbart et Vaaben i Kampen for Tilværelsen; de er nu imidlertid selvfølgelig ikke fremkomne lige paa en Gang, men lidt efter lidt; fra først af var de maaské ikke andet end nogle næppe synlige Forhærdelser i Pandeuden. Hvad Nytte kunde de gøre i Kampen for Tilværelsen? Aabenbart aldeles ingen. Men saa er der heller ingen Grund til at antage, at netop de Individuer, som tilfældigvis havde saadanne Prydelser, skulde sejre i Kampen, saa at denne Ejendommelighed nedarvedes og ved Opsummering

gennem en Række af Slægtled tilsidst udvikledes til deminutive Horn. Først naar Udviklingen var naaet saa vidt, kunde Principet „Kampen for Tilværelsen“ komme til at spille en Rolle. Det første Stykke af Udviklingen forklares snarere af Principet om Brug og Ikke-Brug. Man kan antage, at Hornene fremkom som Følge af en Tilbøjelighed hos Dyrene til paa en eller anden Maade at irritere Pandeuden, maaské netop ved at kæmpe med hinanden med deres hornløse Hoved som Vaaben. Idet denne Tilbøjelighed vedblev at herske konstant gennem en lang Periode, blev Hovedet efterhaanden skikkaet til det, som det brugtes til. Hvis denne Forklaring er rigtig, gaar altsaa det psykiske forud for det fysiske. Det samme er jo Tilfældet ved et andet Princip, som Darwin med Rette fremhævede stærkt, nemlig Parringsvalget, igennem hvilket Hunnen har forandret Hannens Natur efter sin Vilje. Kun Skade, at dette Valg for Menneskets Vedkommende paa Grund af Kvindens Undertrykkelse er blevet vendt om, og endnu større Skade, at Manden har benyttet sin Magt til at fremkalde slette Egenskaber hos Kvinden, Egenskaber, som han selv ikke forsømmer at benytte som Anklage mod hende.

Heller ikke de Vaaben, hvorved Mennesket har sejret i Kampen for Tilværelsen, er frembragte af Principet om den stærkes Ret. Der bliver her først og fremmest Tale om to Ejendommeligheder, den oprejste Gang med den deraf betingede forskellige Udvikling af Hænder og Fødder, og for det andet Sproget. Sproget er fremkaldt af Selskabelighedsdriften (dette naturhistoriske Begreb er i sin inderste Kærne nær beslægtet med det filosofiske Begreb Altruisme og med det religiøse Begreb Kærlighed) og særlig fremhjulpet af Menneskets monogamiske Natur og længe fortsatte

Omsorg for Afkommet. Hvad der har været Grunden til, at Mennesket tilegnede sig den oprejste Gang, er temmelig uklart. Maaské var det Trangen til Virksomhed (den første spæde Spire til Sansen for Videnskab og Kunst) i Forening med Sprogdriften; Dyr, som løber paa alle fire og bærer Byrder i Munden, kan ikke samtidigt føre Konversation.

Ved Hjælp af de saaledes erhvervede Vaaben sejrede Mennesket i en Kamp, hvor Rovdyrenes frygtelige Styrke bukkede under. Paa et langt senere Udviklingstrin er Videnskaben bleven et af Menneskets stærkeste Vaaben. Men heller ikke dette Vaaben er fremkaldt af selve Kampen. Det er ganske pudsigt, at Sokrates, der, lige som mange Mennesker nu til Dags, ivrede mod unyttige Videnskaber, rettede sin Dadel netop mod — Naturvidenskaben! Men paa hans Tid havde Naturvidenskaben virkelig ingen store praktiske Resultater at opvise. Dog er vi vel alle ret tilfredse med, at der den Gang gaves Folk, som alligevel dyrkede disse Videnskaber og ikke brød sig om den gamle Æselsvisse: „Hvad nytte dine Blomster, naar man dem ej kan spise?“

Darwinismen indeholder i sig den mest energiske Protest mod den viljeslappe Tilbøjelighed til at betragte enhver menneskelig Slethed som uforanderlig, til at erklære Krig, Uretfærdighed og Løgn for „Naturlove“. Netop derfor er Darwinismen en ypperlig Baggrund for en Protest mod Kvindens Undertrykkelse. Den aabner for Aandens Øje uendelige Vidder som Bane for det Fremskridt, der vil begynde, naar Kvindens Ligestilling med Manden er gennemført. Og hvis nogen anvender det ubeviste og ubevislige Argument mod Kvindens Sag, at Kvinden i intellektuel Henseende staar lavere end Manden, saa vrister Darwinismen ham dette Vaaben af Hænderne